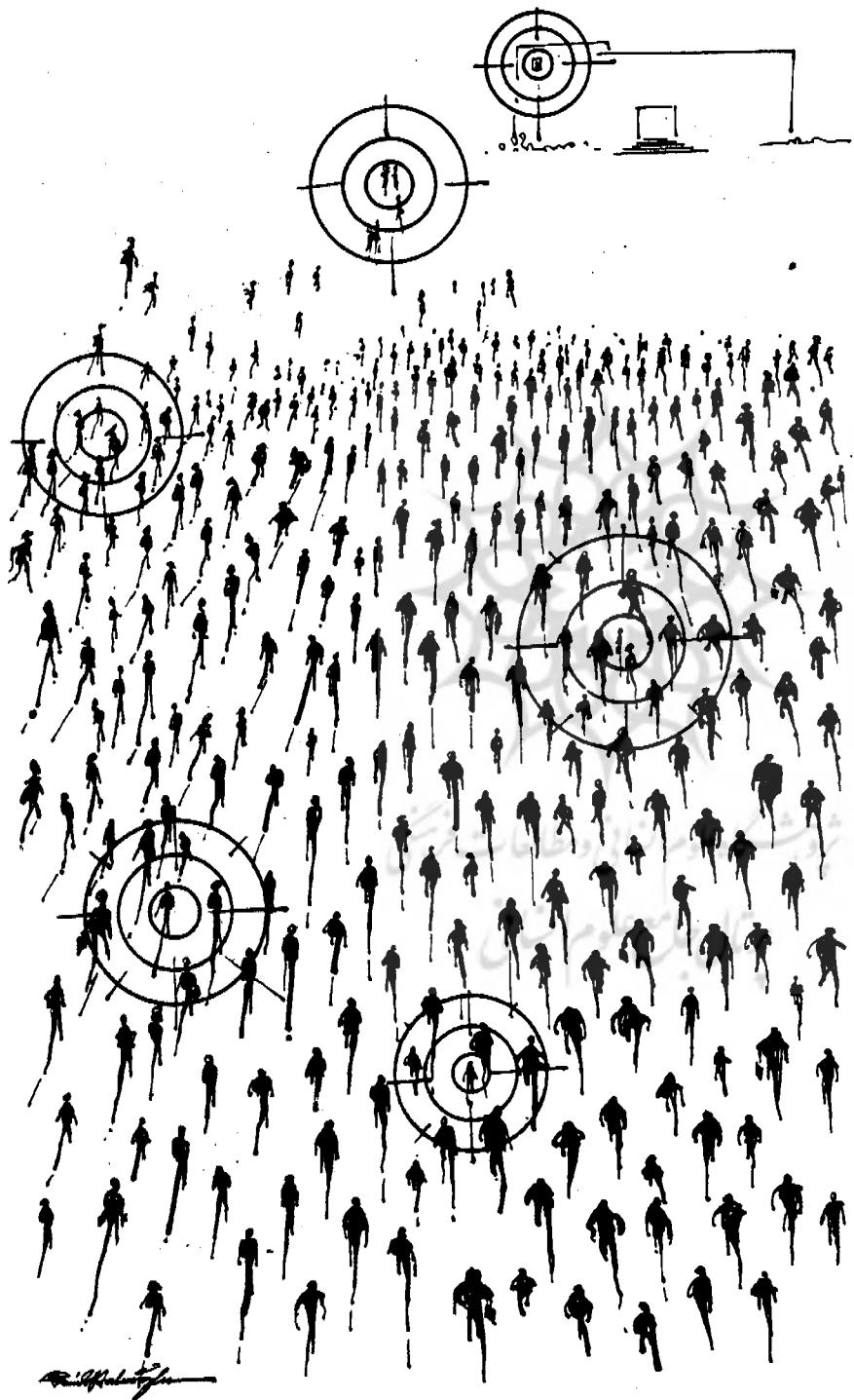
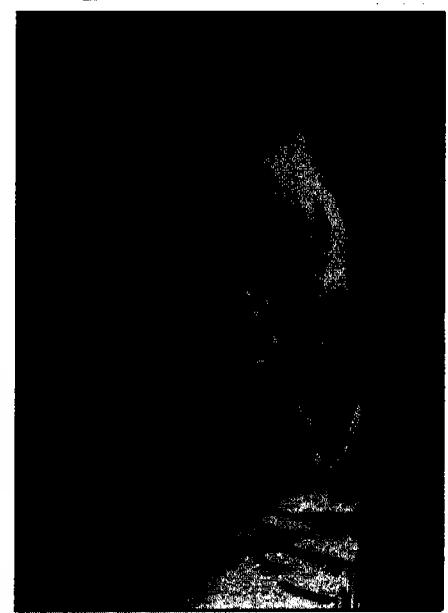
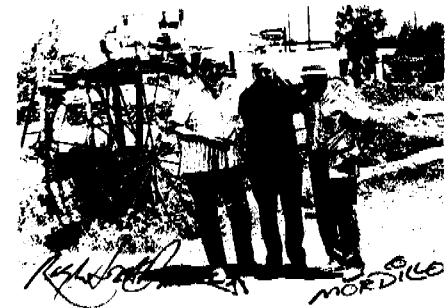

دانشگاه علوم انسانی
پردیس شهید مسعود شفیعی

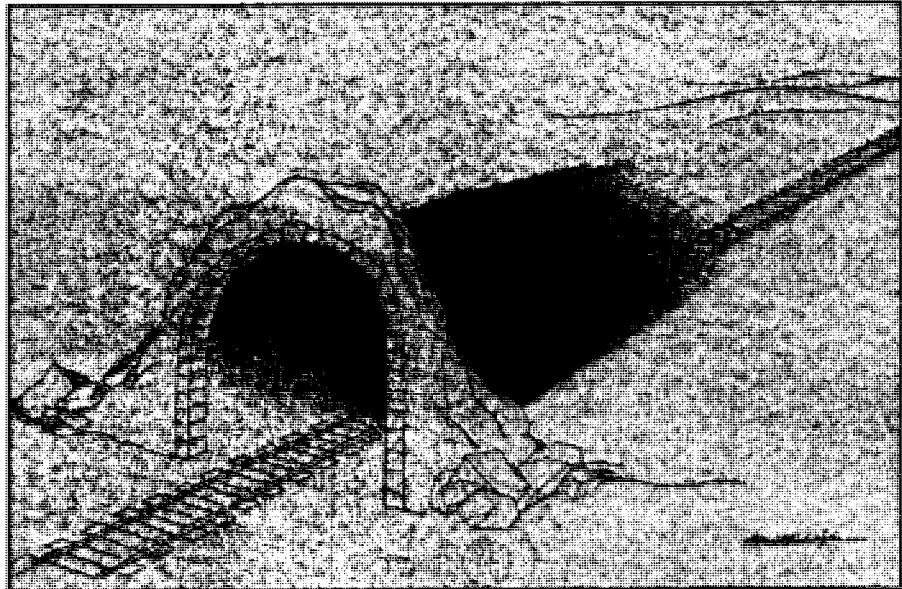

سمیح بالجی اوغلو در روز ۷۲ اکتبر سال ۲۰۰۶ در اثر سکته قلبی درگذشت. در محدوده هنر کاریکاتور کمتر کسی است که با نام و آثار سمیح بالجی اوغلو آشنا نیاشد. بالجی اوغلو، همچون تورهان سلیجو از هنرمندان برجسته ای بود که با نگرشی جدید به مقوله کاریکاتور آثاری نو عرضه کرده و طرحهایش حاوی نکات تازه و خلاقانه ای بود که او را ز دیگران متمایز می کرد. آثار او از جایگاه ویژه ای در کاریکاتور جهان برخوردار است.

در اولین سفر م به ترکیه در سال ۱۹۹۲ پس از آشنا شدن با تعدادی از کاریکاتوریست های جوان ترک، پرسش‌های بسیاری درباره کاریکاتور آن کشور و مسائل حواشی آن برایم مطرح شد که غالباً آقای سمیح بالجی اوغلو را پاسخگوی آنها معرفی می کردند.

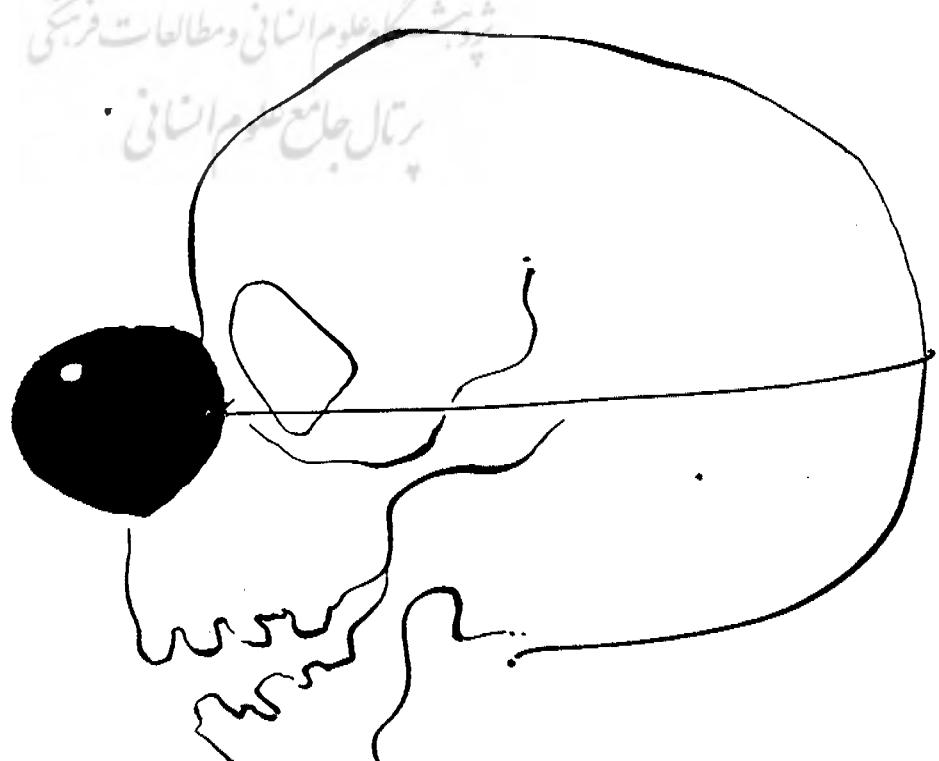
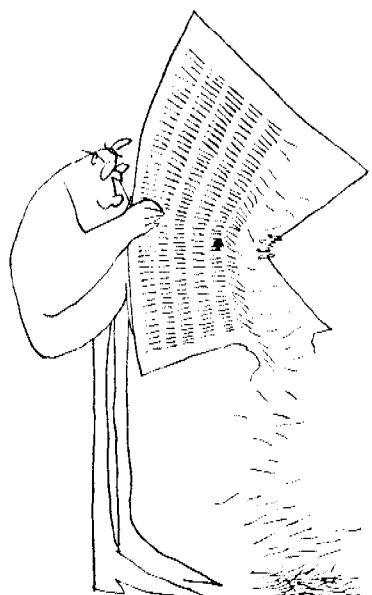
در مراسم اهدای جوایز مسابقه بین المللی نصرالدین که در ۱۸ تیرماه همان سال که در استانبول برگزار شد، برای اولین بار با بالجی اوغلو دیدار کردم. واین ملاقات زمینه ای برای دوستی طولانی بود که آخرین دیدار آن مربوط به داوری مسابقه آیدین دوگان سه سال پیش در آنکارا می شد.

بالجی اوغلو در ۱۹۲۸ در استانبول به دنیا آمد. تحصیلات هنری اش را در آکادمی دولتی هنرهای زیبا آغاز کرد و در رشته گرافیک در ۱۹۵۱ فارغ التحصیل شد. اولین کاریکاتورش را در مجله (آق بابا) به چاپ رساند (سال ۱۹۴۳) بتدویج آثارش به مجلات و روزنامه های پسیاری راه پیدا کرد که از آن جمله می توان از نشریات (کاریکاتور)، (شوخی)، (عوجان)، (دولموش، تاکسی)، (شب)، (وطن)، (دنیا)، (ترجمان)، (حریت)، (جمهوریت) نام برد. سمیح بالجی اوغلو حدود ۵۰ مدال با رنگهای کوناکون از داخل و خارج دریافت داشت که بر بین آنها، مدال نخل طلایی مسابقه جهانی بوردیگرا خودنمایی می کند. وی در رای کیری خانه طنز و کاریکاتور کاپروو به عنوان یکی از ۱۰۶ کاریکاتوریست بر جسته دنیا معرفی شد. آثار او در تولنتینوی

کرد.
بالجی اوغلو از ۱۹۷۳ تا ۱۹۷۹ مدیر کل سندبیکای روزنامه نگاران ترکیه بود. این هنرمند علاوه بر کاریکاتور قریمه زیبایی در ارائه طنزهای نوشتاری داشت.
نمونه‌ی از طنز سمیح بالجی اوغلو
چیزی که کفر مرا بالا می آورد، پساوند (ترین) است.

با دیگران کاری ندارم، اما در مورد خودم این اطمینان را دارم که پساوند (ترین) بیشتر از هر کلمه ای کفر مرا بالا می آورد...
روزی از روزها نمایشگاهی برپا کنیم و یک دوستدار کاریکاتور از راه می رسد و فوری سر انبان ستوالهایش را باز می کند:
■ «محبوب ترین کاریکاتوریست هموطنان کیست؟»
■ «محبوب ترین کاریکاتوریست خارجی به نظر شما کیست؟»

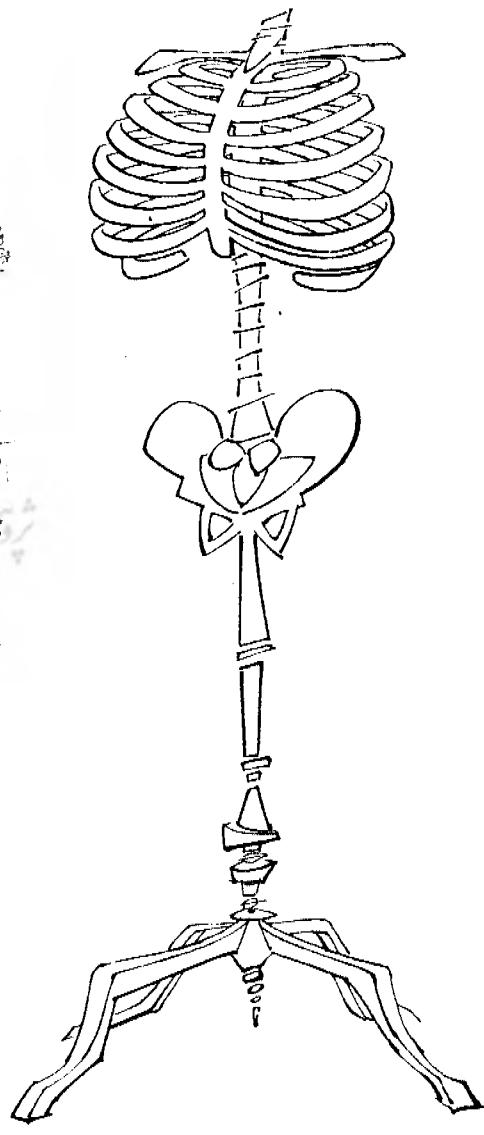
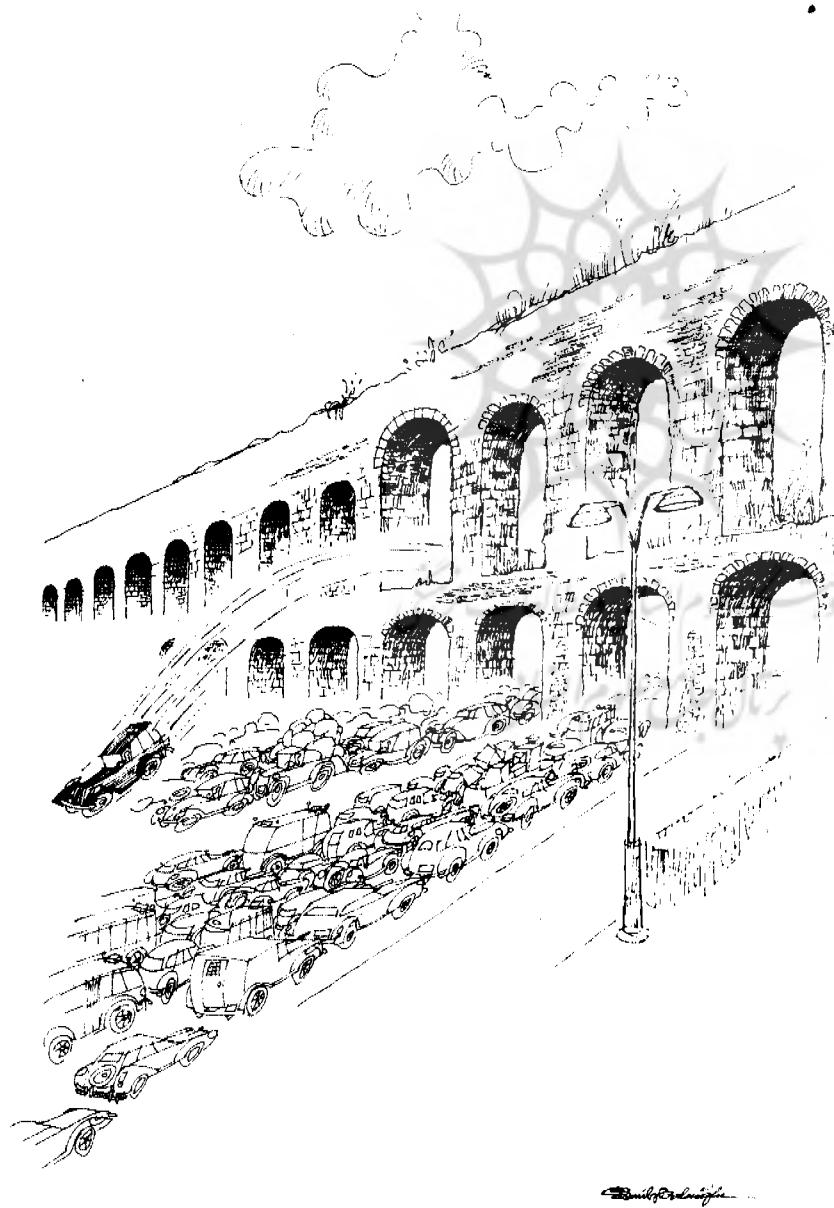
■ سخت ترین موضوع به نظر شما
چیست؟
جوابهایش را می دهیم و او هم کم و بیش
خوشحالی شود که هنرمندی او را تحولی
گرفته، راه می افتد که از نمایشگاه برود و می
گوید:

■ «در نزدیکترین زمان ممکن همدیگر
رامی بینیم انشاء الله...»
از آن طرف، از رادیو یکی با میکروفون در دست
می آید و میکروفن را تا نزدیکترین فاصله به
دهان می گیرد و می پرسد:

■ «چند سال است که کاریکاتور
می کشید؟ جالبترین خاطره تان
چیست؟...»

■ «می توانید خنده دار ترین لطیفه
ای را که شنیده اید ببرایمان تعریف
کنید؟...»

مخلص کلام، در کار ما، (ترین) نخود هر آش

است. از تدوین کننده‌ی این آلبوم جدا باید
تشیوه کمک که وقتی از من کاریکاتور و خاطره
و عکس می‌خواست، نگفته که «زیباترین عکس
و دو تا از جالبترین کاریکاتورها و دلنشیز
ترین خاطره‌ات را آماده کن!...»

سالهایی بود که تازه دستم به کاریکاتور
کشیدن گرم می‌شد. هم کاریکاتور می‌کشیدم
و هم در آکادمی هنرها زیبا مشغول تحصیل
بودم.

یک روز با یکی از دوستان پدرم روبرو شدم.
او از من پرسید:

«سرت به چی گرم است، پسر سمیح؟
جوابش دادم:

مشغل کاریکاتور کشیدن هستم، آقا.

این جواب دوست پدرم را قانع نکرد و مصراحته
پرسید:

«دیگر چی؟ بکو ببینم دیگر چه کار می‌کنی؟
درس مرسنداری؟»

جواب دادم:
«جردا درس هم می‌خوانم آقا. در آکادمی
مشغولم»

دوست قدیمی پدرم از این جاب چنان خشنود
شد که دستهایم را در دستهای بزرگش گرفت
و آنها را به هم نشان داد و گفت:

در آکادمی جنگ مشغول هستی. درست است؟
آفرین، آفرین بر تو. در این مملکت عالی ترین
جا که بخواهی همانجاست.

